

Wrocław, 15 kwietnia 2003 roku

WK.0913/403/K-77/02

**Pan
Aleksander Marek Skorupa
Burmistrz
Miasta i Gminy Brzeg Dolny**

**Rynek 1
56-120 Brzeg Dolny**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na mocy ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 11 grudnia 2002 roku do 14 marca 2003 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Brzeg Dolny.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole, którego jeden egzemplarz wręczono Panu Burmistrzowi w dniu podpisania.

Kontrola gospodarki finansowej jednostki wykazała szereg nieprawidłowości, wynikających ze złej organizacji funkcjonowania Urzędu, braku kontroli wewnętrznej, nieprawidłowego obiegu dokumentów finansowo-księgowych oraz braku właściwego nadzoru ze strony kierownictwa Urzędu. Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia, spowodowane były również nieznaną lub błędną interpretacją przez pracowników obowiązujących przepisów.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi kierownictwa oraz pracowników Urzędu, którzy przygotowywali dla potrzeb kontroli dokumenty, opracowywali wymagane informacje i zestawienia danych oraz udzielali niezbędnych wyjaśnień. Również pozytywnie należy ocenić działania, podejmowane na wniosek kontrolujących, które pozwoliły wyeliminować część nieprawidłowości i uchybień stwierdzonych w toku kontroli. W związku z tym:

- ujęto w ewidencji księgowej zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz nabyte przez Gminę udziały spółek prawa handlowego,
- dokonano księgowego rozliczenia 21 zakończonych zadań inwestycyjnych,
- dokonano przypisu należności z tytułu opłat za wieczyste użytkowanie oraz dzierżawę nieruchomości,
- zlikwidowano odrębny rachunek bankowy założony dla środków finansowych przeznaczonych na inwestycje,
- podmioty niezaliczone do sektora finansów publicznych rozliczyły się z otrzymanych dotacji.

Za stwierdzone nieprawidłowości w zakresie prowadzenia rachunkowości odpowiada Aleksander Marek Skorupa – Burmistrz Miasta i Gminy IV kadencji, który zgodnie z art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w tym zakresie. Ponadto Burmistrz oraz Zastępca Burmistrza – Stanisław Jastrzębski, jako osoby udzielające

w imieniu Gminy zamówień, odpowiadają za nieprawidłowości w zakresie stosowania ustawy o zamówieniach publicznych.

Zgodnie z zakresami czynności za nieprawidłowości w zakresie ewidencji księgowej, ewidencji rzeczowego majątku trwałego i egzekucji należności odpowiedzialni byli merytoryczni pracownicy Wydziału Finansowego.

Nieprawidłowości i uchybienia występowały w zakresie niżej wskazanych zagadnień.

Ustalenia ogólnooorganizacyjne

W Gminie traktowano jako dwa odrębne podmioty: Studio Telewizji Kablowej w Brzegu Dolnym jako jednostkę budżetową oraz świetlicę przy Gimnazjum Publicznym jako zakład budżetowy (dla których sporządzano plany finansowe oraz sprawozdawczość), mimo że Rada Gminy nie podjęła uchwały w sprawie utworzenia takich jednostek, co było niezgodne z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy o samorządzie gminnym oraz z art. 17 ustawy o finansach publicznych, z którego wynika, że jednostki sektora finansów publicznych mogą być tworzone jedynie w formach przewidzianych ustawami.

Kierownicy jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, za wyjątkiem dwóch, nie otrzymali pełnomocnictw do działania jednoosobowo - udzielonych przez Zarząd Gminy, zaś od 28 października 2002 r. przez Burmistrza, co było niezgodne z art. 47 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Burmistrz nie ustalił procedur kontroli finansowej dotyczącej procesów związanych z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych oraz gospodarowaniem mieniem, do czego był zobowiązany na podstawie art. 35a ust. 3 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. nr 15, poz. 148). Ponadto Zarząd Gminy, zaś od 28 października 2002 r. Burmistrz, nie wywiązał się z obowiązku określonego w art. 127 ust. 2 powołanej ustawy w zakresie przeprowadzenia kontroli przestrzegania realizacji ustalonych przez kierowników jednostek organizacyjnych wspomnianych procedur.

Księgowość i sprawozdawczość budżetowa

W Zakładowym planie kont nie ujęto konta dotyczącego ewidencji rozrachunków i roszczeń z tytułu dostaw, robót i usług (konto 201), co było niezgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. nr 153, poz. 1752). Ponadto w planie kont nie określono zasad prowadzenia kont pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity z 2002 roku Dz. U. Nr 76, poz. 694).

Zakładowy plan kont nie określał sposobu oraz zasad prowadzenia ewidencji księgowej podatków i opłat lokalnych, która zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 25 maja 1999 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 50, poz. 511 ze zm.) stanowi integralną część ewidencji księgowej Urzędu.

W przyjętych zasadach rachunkowości nie określono sposobu inwentaryzacji gruntów, budynków i budowli, co stanowiło niedopełnienie obowiązku określonego w § 5 ust. 7 rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości.

W Urzędzie stosowano rejestrację dowodów księgowych według numeracji 8 dzienników częściowych, jednakże sposób podziału na dzienniki częściowe, ich wzajemne powiązania, sposób identyfikacji dokumentów źródłowych ujętych w poszczególnych dziennikach nie został określony w dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady rachunkowości, co stanowiło niewypełnienie obowiązku ustanowionego w art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości. W trakcie kontroli Burmistrz zarządzeniem nr 0152/12/03 z 14 marca 2003 roku zaktualizował przyjęte zasady (politykę) rachunkowości.

W przyjętych zasadach rachunkowości zamieszczono wykaz używanych w księgowości programów komputerowych, natomiast zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy o rachunkowości w tych zasadach należy zamieścić wykaz zbiorów danych komputerowych używanych w księgowości wraz z opisem ich przeznaczenia, struktury wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych. Ponadto przyjęte zasady rachunkowości nie posiadały opisu systemu informatycznego, wykazu procedur wraz z opisem algorytmów i parametrów, a także określenia wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia eksploatacji oprogramowania, co stanowiło niedopełnienie obowiązku określonego w art. 10 ust. 1 pkt 3 lit c ustawy o rachunkowości.

Dekretacje na poleceniach przelewu nie zawierały podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania, co stanowiło niedopełnienie obowiązku wynikającego z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

W księgach rachunkowych ujmowano dowody wewnętrzne (PK) niespełniające wymogów art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

W księdze dochodów Urzędu dokonywano zapisów na podstawie zbiorczych wewnętrznych dowodów PK, w których nie wymieniano pojedynczo dowodów źródłowych, co było niezgodne z art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

Zapisy w księgach rachunkowych nie zawierały daty dokonania operacji gospodarczej, co było niezgodne z art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

W podatkowej ewidencji analitycznej dowodom księgowym nie nadawano numerów identyfikacyjnych, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

Przekaz środków na finansowanie inwestycji z rachunku bieżącego oraz z rachunku Funduszu Ochrony Środowiska na wyodrębniony rachunek inwestycyjny księgowano w jednostce (Urzędzie) w dziale 010 rozdz. 01010 § 6050, a następnie kwartalnie rozksięgowywano zgodnie z planem i wykonaniem wydatków. Przyjęty sposób księgowania wydatków inwestycyjnych nie spełniał wymogów określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym jednostki obowiązane są stosować określone ustawą zasady rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową. Ponadto wykazując wydatki inwestycyjne w okresach miesięcznych w dziale 010 rozdz. 01010 § 6050 dopuszczano do przekroczeń planowanych wydatków. W trakcie kontroli 31 grudnia 2002 r. zlikwidowano rachunek inwestycyjny.

Nabycie w latach 2001-2002 udziałów spółek prawa handlowego o łącznej wartości 1 583 500 zł nie znalazło odzwierciedlenia w księgach rachunkowych Urzędu, co stanowiło naruszenie przepisu art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości. W trakcie kontroli zaewidencjonowano nabyte udziały na koncie 030 – Długoterminowe aktywa finansowe.

W bilansie Urzędu za 2001 rok po stronie pasywów w pozycji I 1.5 – pozostałe zobowiązania wykazano zobowiązanie Funduszu Ochrony Środowiska w wysokości 110 309 zł, które było wyliczona *per saldo* (jednostronnie). Wykazanie kwoty *per saldo* było niezgodne z przepisami rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...) w zakresie funkcjonowania kont zespołu 2 -Rozrachunki i roszczenia, które w bilansie należy wykazywać dwustronnie.

Gospodarka pieniężna i rozrachunki

Ewidencja druków ścisłego zarachowania nie obejmowała druków kasa przyjmie (druk KP) oraz druków opłaty targowej, co było niezgodne z obowiązującą instrukcją gospodarki ścisłego zarachowania.

Księgi rachunkowe prowadzone w Urzędzie nie obejmowały przebiegu rozliczeń z kontrahentami, stanu roszczeń oraz zobowiązań z tytułu dostaw, robót i usług, co stanowiło naruszenie zasady rzetelności ksiąg rachunkowych określonej w art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości w związku z art. 4 ust. 1 ustawy. Brak ewidencjonowania w księgach rachunkowych Urzędu obcych faktur spowodował zaniżenie wykazanych w bilansie stanów zobowiązań. W wyniku sprawdzenia płatności dokonanych w 2002 r. (poleceń przelewu) ustalono, że poniesione wydatki z rachunku Urzędu i rachunku Funduszu Ochrony Środowiska w łącznej kwocie 2 711 391 zł dotyczyły faktur wystawionych w 2001 r. przez wykonawców i dostawców, w tym 1 952 931 zł dotyczyło faktur, których termin płatności minął w 2001 r. (zobowiązania wymagalne). Ponadto w ewidencji księgowej nie ujęto zobowiązań z tytułu nabycia nieruchomości od Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, których cena została rozłożona na raty. W trakcie kontroli zaprowadzono ewidencję rozrachunków i roszczeń z tytułu dostaw i usług, które na 31 grudnia 2002 r. wyniosły po stronie zobowiązań 1 704 613,41 zł, zaś po stronie należności 5 111,66 zł oraz ujęto zobowiązania wobec AWRSP, wynoszące na dzień 14 lutego 2003 roku 215 954,26 zł.

Wykazana w sprawozdaniu RB-Z o stanie zobowiązań za 2001 r. kwota zadłużenia ogółem wyniosła 16 306 804 zł. Powyższa kwota nie obejmowała zobowiązań wymagalnych z tytułu rozrachunków i roszczeń, które na 31 grudnia 2001 r. wyniosły 1 952 931 zł, co daje łączne zadłużenie w wysokości 18 259 735 zł. Wielkość zadłużenia w stosunku do osiągniętych dochodów wynoszących 28 672 736 zł przekroczyła w 2001 r. w gminie Brzeg Dolny 60 % i wyniosła 63,68 %, co stanowiło naruszenie art. 114 ustawy o finansach publicznych.

W księgach rachunkowych Urzędu nie ujęto przejętych na podstawie art. 19 ust. 5 ustawy o finansach publicznych należności i zobowiązań po zlikwidowanym z dniem 1 października 2001 r. zakładzie budżetowym - Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej w Brzegu Dolnym, co było niezgodne z art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym jednostki obowiązane są stosować określone ustawą zasady rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową. Poniesione w 2002 r. wydatki związane z przejętymi zobowiązaniami wykazane w § 4160 – Pokrycie ujemnego wyniku finansowego i przejętych zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych jednostkach zaliczanych do sektora finansów publicznych wyniosły 742 722 zł, zaś uzyskane należności (rozdz. 70001 § 097) wyniosły 21 850 zł.

Konto księgi głównej 226 – „Długoterminowe należności budżetowe” dotyczące dochodów z mienia komunalnego, których okres spłaty przypada na lata następne wykazywało na koniec 2001 roku kwotę 1 104 485 zł, natomiast konta ksiąg pomocniczych do tego konta wykazywały 68 sald na

łącną sumę 1 308 200 zł; było to sprzeczne z art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości, stanowiącym, że konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, uzgodnione z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

Wykonanie budżetu

Dochody

Decyzje wymiarowe dotyczące podatku od nieruchomości oraz nakazy płatnicze wystawiano w wysokości innej niż wynikająca z wykazów nieruchomości, informacji i deklaracji. Powyższe było niezgodne z art. 21 § 5 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 ze zm.), który stanowi, że jeżeli przepisy prawa podatkowego nakładają na podatnika obowiązek złożenia deklaracji, wysokość zobowiązania podatkowego ustala się zgodnie z danymi zawartymi w deklaracji. Organ podatkowy nie przeprowadzał czynności sprawdzających, nie dokonując kontroli zgodności danych wynikających ze złożonych informacji podatkowych ze stanem faktycznym. Dokonywanie takich czynności przewidziane zostało w art. 272 ustawy - Ordynacja podatkowa.

Organ podatkowy nie we wszystkich przypadkach posiadał potwierdzenia doręczenia decyzji podatkowych. Obowiązek doręczania pisma za pokwitowaniem wynika z treści art. 144 ustawy – Ordynacja podatkowa.

Organ podatkowy zaniechał egzekwowania od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej składania deklaracji podatkowych w terminach określonych w art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2002 r. nr 9, poz. 84 ze zmianami) oraz art. 6a ust. 8 pkt 1 ustawy z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 1993 r. nr 94, poz. 431 ze zmianami).

W ewidencji księgowej daty wpłat podatków ujmowano pod datą uznania wpłaty przez bank obsługujący Gminę. Powyższe było niezgodne z przepisem art. 60 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, z którego wynika, że za termin dokonania zapłaty podatku uważa się w obrocie bezgotówkowym dzień obciążenia rachunku bankowego podatnika na podstawie polecenia przelewu. Błędne księgowanie dat uniemożliwia określenie faktu powstania zaległości podatkowej, a w konsekwencji określenie wysokości należnych odsetek za zwłokę.

W księdze głównej dokonywano przypisów należności podatkowych jednorazowo na koniec roku budżetowego, co było sprzeczne z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (cz. II pkt 1, ppkt 26 załącznika nr 2), z których wynika, że na stronie Wn konta 221 ujmuje się ustalone na dany rok budżetowy należności z tytułu dochodów budżetowych.

Odsetek od nieterminowo uiszczanych podatków nie naliczano i nie ewidencjonowano z częstotliwością co najmniej na koniec każdego kwartału. W ewidencji księgowej rejestrowano jedynie odsetki naliczane i wpłacane przez podatników. Powyższe było niezgodne z przepisem art. 14 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, z którego wynika, że odsetki od nieterminowych płatności będą naliczane i ewidencjonowane nie później niż na koniec każdego kwartału.

W przypadku wpłat rat podatków po terminie, wpłat tych nie zaliczano proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę. Powyższe było niezgodne z art. 55 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, z którego wynika, że jeżeli dokonana wpłata nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, wpłatę tę zalicza się proporcjonalnie na poczet

kwoty zaległości oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim w dniu wpłaty pozostaje kwota zaległości do kwoty odsetek za zwłokę.

Organ podatkowy nie podejmował na bieżąco czynności windykacyjnych wobec podatników zalegających z zapłatą podatków, co było niezgodne z § 3 ust. 1 oraz § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. nr 137, poz. 1541).

Organ podatkowy nie dotrzymywał terminu określonego w art. 139 § 1 Ordynacji podatkowej przy załatwianiu spraw dotyczących decyzji umarzających, odraczających oraz rozkładających na raty należność podatkową.

Nie prowadzono kont ksiąg pomocniczych dla dochodów uzyskiwanych z opłaty targowej oraz z opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, co było niezgodne z § 13 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z 25 maja 1999 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 50, poz. 511 ze zm.) oraz art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Wydawano pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pomimo nieuiszczenia opłaty za korzystania z tych pozwoleń, co było sprzeczne z art. 11¹ ust. 5 ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. nr 147, poz. 1231 ze zm.), z którego wynika, że pierwsza opłata wnoszona jest przed wydaniem zezwolenia.

Nie wygaszano pozwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, pomimo niewnoszenia do 31 stycznia opłat za ich korzystanie, co było niezgodne z art. 11¹ ust. 4 oraz art. 18 ust. 8 pkt 5 powołanej ustawy.

Rada Gminy nie podjęła uchwały w sprawie wysokości stawki opłaty adiacenckiej, co pozostawało w sprzeczności z art. 144 ust. 1 i art. 146 ust. 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity z 2000 roku Dz. U. nr 46, poz. 543 ze zm.), z których wynika, że właściciele nieruchomości uczestniczą w kosztach budowy urządzeń infrastruktury technicznej przez wnoszenie na rzecz gminy opłat adiacenckich, a stawkę opłaty adiacenckiej określa rada gminy w drodze uchwały.

Wydatki

Przekroczono planowane wydatki w podziałkach klasyfikacji budżetowej w miesiącach maju, sierpniu i październiku 2001 roku oraz kwietniu, sierpniu i listopadzie 2002 roku, co było sprzeczne z art. 92 pkt 3 w związku z art. 129 ust. 1 i art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (tekst jednolity z 2003 roku, Dz. U. nr 15, poz. 148), z których wynika, że dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym oraz, że wydatki stanowią nieprzekraczalny limit.

Przewodniczący Rady Miejskiej w latach 2001-2002 dokonywał indeksacji wynagrodzenia Burmistrza, co było niezgodne z art. 4 pkt 1 ustawy z 22 marca 1990 roku o pracownikach samorządowych (tekst jednolity z 2001 roku, Dz. U. nr 142, poz. 1593 ze zm.), z którego wynika, że wyłączną kompetencję do ustalania wynagrodzenia Burmistrza posiada organ stanowiący.

W poleceniach wyjazdu służbowego poza granice kraju rozliczono dietę, pomimo że nie określono w nich czasu przekroczenia granicy polskiej. Powyższe było sprzeczne z przepisami § 2 pkt 1 i § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 3 lipca 1998 roku w sprawie zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz. U. nr 89, poz. 568 ze zm.) oraz § 3 pkt 1 i § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra

Pracy i Polityki Społecznej z 8 maja 2001 roku w sprawie szczególnych zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz. U. nr 50, poz. 525 ze zm.).

Wydatki na zakup programów komputerowych oraz środków trwałych przekraczające 3 500 zł ewidencjonowano jako wydatki bieżące zamiast jako wydatki majątkowe (dowody księgowe o numerach O1431, O1822 i O1951 z 2001 roku; O2141 i O2597 z 2002 roku), co było niezgodne z przepisami rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz przepisem § 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 18 lipca 2000 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz. U. nr 59, poz. 688 ze zm.).

W ramach realizacji jednego zadania pod nazwą „odbudowa i modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Pogolewie Wielkim” udzielono czterech zamówień w trybie z wolnej ręki o łącznej wartości 247 153 zł, co stanowiło naruszenie przepisu art. 3 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych (tekst jednolity z 2002 roku, Dz. U. nr 72, poz. 664 ze zm.), który stanowi, że zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania ustawy lub uniknięcia procedur udzielania zamówień publicznych określonych ustawą dzielić zamówienia na części oraz zaniżać wartości zamówienia.

Przy realizacji wymienionego wyżej zadania nie zażądano od wykonawcy robót zabezpieczenia wykonania umowy, pomimo że w kosztorysie inwestorskim wartość robót określono na kwotę 268 846,16 zł. Powyższe było sprzeczne z przepisem § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z 30 grudnia 1994 roku w sprawie ustalenia wartości robót budowlanych, co do których konieczne jest zabezpieczenie należytego wykonania umowy, oraz form tego zabezpieczenia. (Dz. U. Nr 140, poz. 794) oraz z przepisem § 5 ust. 1 powołanego rozporządzenia, który stanowi, że zabezpieczenie należytego wykonania umowy może być za zgodą zamawiającego tworzone z potrąceń z faktur za częściowo wykonane roboty, pod warunkiem, że co najmniej 30 % ustalonej kwoty zabezpieczenia wniesione zostało w dacie zawarcia umowy.

Koszty wykonania powyższego zadania zaksięgowano na koncie 400 „Koszty według rodzajów”, co było sprzeczne z przepisem § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości, z którego wynika, że poniesione koszty dotyczące ulepszenia środka trwałego (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja, adaptacja lub modernizacja), które powodują ulepszenie wartości użytkowej środka trwałego, należy księgować na koncie 080 „Inwestycje (środki trwałe w budowie)”.

W ramach prac budowlanych wykonywanych w budynku Przedszkola nr 6 w Brzegu Dolnym (aktualnie Szkoły Podstawowej nr 6) udzielono w trybie z wolnej ręki siedmiu zamówień publicznych o łącznej wartości 72 500 zł na wykonanie prac budowlanych o tym samym charakterze (roboty elektryczne, malarskie, sanitarne i ogólnobudowlane), co było sprzeczne z art. 3 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych, który stanowi, że zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania ustawy lub uniknięcia procedur udzielania zamówień publicznych określonych ustawą dzielić zamówienia na części oraz zaniżać wartości zamówienia.

W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na zakup samochodu - kontenerowca bramowego do usuwania i transportu stałych odpadów komunalnych gromadzonych w kontenerach KP-7, udzielono zamówienia publicznego dostawcy, który jak wynika z druków Zp-51 „karta indywidualnej oceny ofert” otrzymał od członków komisji przetargowej mniejszą ilość punktów, niż inny uczestnik postępowania. Powyższe stanowiło naruszenie przepisów art. 28 ust. 1 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 8 ustawy o zamówieniach publicznych, z których wynika, że przetarg jest

organizowany przez zamawiającego w celu wyboru najkorzystniejszej oferty, a przez najkorzystniejszą ofertę należy rozumieć ofertę z najniższą ceną przy takiej samej jakości przedmiotu zamówienia, lub ofertę, która przedstawia najkorzystniejszy bilans ceny, kosztów eksploatacji, czasu wykonania lub dostawy oraz innych kryteriów opisanych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych, który stanowi, że zamawiający obowiązany jest do traktowania na równych prawach wszystkie podmioty ubiegające się o zamówienie publiczne i do prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji.

Mienie komunalne

Zapisów zwiększających oraz zmniejszających stan środków trwałych nie wprowadzano do ksiąg rachunkowych w miesiącu, w którym tych operacji dokonano, co było niezgodne z postanowieniami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Ewidencję gruntów oraz dróg gminnych prowadzono tylko pod względem wartościowym, wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości i § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości, w myśl których ewidencja gruntów oraz dróg winna być prowadzona metodą ilościowo-wartościową.

Zapisy na kontach pomocniczych (analityka) nie były powiązane z zapisami w księdze głównej (syntetyka), co było sprzeczne z postanowieniami art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości, ponieważ obok zapisów dotyczących operacji zwiększeń i zmniejszeń stanu środków trwałych na kontach ksiąg pomocniczych konta 011 nie dokonywano równoczesnych zapisów na koncie księgi głównej.

Od 1998 roku nie przeprowadzono inwentaryzacji ujętych w ewidencji jednostki budynków, budowli oraz gruntów, co było sprzeczne z przepisami art. 26 ust. 1 i 26 ust. 3 pkt 3 ustawy o rachunkowości, z których wynika, że jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację środków trwałych oraz maszyn i urządzeń wchodzących w skład środków trwałych w budowie oraz, że termin i częstotliwość inwentaryzacji, określone w ust. 1, uważa się za dotrzymane, jeżeli inwentaryzację środków trwałych oraz maszyn i urządzeń wchodzących w skład środków trwałych w budowie, znajdujących się na terenie strzeżonym – przeprowadzono raz w ciągu 4 lat.

Zadania zlecone i realizowane w ramach porozumień

Dochody uzyskane w związku z realizacją zadań zleconych za grudzień 2001 r. oraz luty i marzec 2002 r. odprowadzono na rachunek Urzędu Wojewódzkiego po terminach wynikających z § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 10 listopada 2000 roku w sprawie szczegółowych zasad, trybu i terminów opracowywania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami oraz przekazywania jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowych na realizację tych zadań (Dz. U. nr 100, poz. 1077).

Rozliczenia finansowe jednostki samorządu terytorialnego z jej jednostkami organizacyjnymi oraz innymi podmiotami

Nie sporządzano planów finansowych oraz sprawozdawczości budżetowej dla Urzędu Miejskiego, co było niezgodne z art. 125 ust. 2 oraz art. 126 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, z których wynika, że jednostki sporządzają projekty planów finansowych, dostosowują je do uchwały budżetowej, a w planie finansowym urzędu ujmuje się wszystkie wydatki finansowe nie ujęte w planach finansowych innych jednostek oraz z § 4 ust. 2 pkt b rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. nr 24, poz. 279), z którego wynika, że kierownicy jednostek podległych jednostkom samorządu terytorialnego zobowiązani są do sporządzania sprawozdań budżetowych.

Dotacje dla zakładów budżetowych były udzielane z budżetu mimo, że Rada nie określiła stawek kalkulacyjnych dotacji przedmiotowych, co było sprzeczne z art. 117 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Dla oświatowych zakładów budżetowych, których działalność ujęta została w tym samym rozdziale klasyfikacji budżetowej, sporządzano jedno zbiorcze sprawozdanie Rb-30, co było niezgodne z § 4 ust. 2 pkt c powołanego rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, z którego wynika, że kierownicy zakładów budżetowych zobowiązani są do sporządzania sprawozdań Rb-30.

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Burmistrza, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu - działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych - wnosi o podjęcie niezbędnych działań w celu wyeliminowania nieprawidłowości opisanych szczegółowo w protokole kontroli, a w szczególności o:

1. Przygotowanie projektu uchwały Rady regulującej status Studia Telewizji Kablowej oraz świetlicy przy Gimnazjum Publicznym, zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2001 r. nr 142, poz. 1591 ze zm.) oraz art. 17 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2003 r. nr 15, poz. 148).
2. Udzielenie kierownikom jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej pełnomocnictw do jednoosobowego działania, stosownie do art. 47 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.
3. Ustalenie procedur kontroli finansowej dotyczącej procesów związanych z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych oraz gospodarowaniem mieniem stosownie do art. 35a ust. 3 ustawy o finansach publicznych, oraz przeprowadzanie kontroli przestrzegania realizacji ustalonych przez kierowników jednostek organizacyjnych wspomnianych procedur zgodnie z art. 127 ust. 2 tej ustawy.
4. Prowadzenie przez Burmistrza nadzoru w zakresie wykonywania obowiązków określonych w ustawie o rachunkowości, w związku z ponoszeniem odpowiedzialności za ich realizację stosownie do art. 4 ust 5 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 2002 r. nr 76, poz. 694).

5. Dostosowanie przyjętych zasad rachunkowości w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera do wymogów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b i c ustawy o rachunkowości.
6. Zobowiązanie Skarbnika do prowadzenia ksiąg rachunkowych w sposób zapewniający rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej Gminy, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
7. Zobowiązanie Skarbnika do prowadzenia ksiąg rachunkowych w sposób zapewniający odzwierciedlenie stanu rzeczywistego zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, bieżącego prowadzenia ksiąg rachunkowych zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy oraz do ujmowania operacji gospodarczych w księgach rachunkowych wyłącznie na podstawie dowodów księgowych spełniających wymogi określone w art. 20 i w art. 22 ust. 1 powołanej ustawy.
8. Zobowiązanie Skarbnika do prowadzenia kont księgi głównej zgodnie z art. 15 ustawy o rachunkowości, powiązania kont syntetycznych z kontami analitycznymi zgodnie z postanowieniami art. 16 ust. 1 ustawy oraz do ujmowania w księgach rachunkowych daty dokonania operacji gospodarczej stosownie do art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy.
9. Wykazywanie w sprawozdaniach budżetowych i finansowych wszystkich posiadanych aktywów i pasywów.
10. Prowadzenie monitoringu długu publicznego Gminy w celu niedopuszczenia do przekroczenia dozwolonego progu długu określonego w art. 114 ustawy o finansach publicznych.
11. Założenie ewidencji druków ścisłego zarachowania dla druków kasa przyjmie (druk KP) oraz druków opłaty targowej zgodnie z instrukcją gospodarki ścisłego zarachowania.
12. Przestrzeganie powszechnie obowiązujących przepisów przy realizacji dochodów podatkowych Gminy, a w szczególności:
 - a) prowadzenie ewidencji księgowej w zakresie dochodów podatkowych oraz opłat zgodnie z ustawą Ordynacja podatkowa, ustawą o rachunkowości, rozporządzeniem Ministra Finansów z 25 maja 1999 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. nr 50, poz. 511 ze zm.) oraz z rozporządzeniem Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku, w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. nr 153, poz. 1752),
 - b) wystawianie decyzji podatkowych oraz nakazów płatniczych zgodnie z art. 21 § 5 ustawy z 29 stycznia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. nr 137, poz. 926 ze zm.),
 - c) podejmowanie przez organ podatkowy czynności sprawdzających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności danych wynikających z przedstawionych dokumentów, zgodnie z art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa,
 - d) doręczanie decyzji podatkowych za pokwitowaniem, stosownie do art. 144 ustawy Ordynacja podatkowa,
 - e) systematyczne podejmowanie działań windykacyjnych w stosunku do podatników zalegających z zapłatą podatku, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. nr 137, poz. 1541),

- f) załatwianie wniosków podatników w terminie określonym w art. 139 § 1 Ordynacji podatkowej, zaś w przypadku niez załatwienia sprawy w tym terminie informowanie stron o późniejszym terminie załatwienia sprawy w trybie art. 140 powołanej ustawy,
 - g) proporcjonalne zaliczanie wpłaty rat podatków po terminie zgodnie z art. 55 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa.
13. Przestrzeganie postanowień ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. nr 147, poz. 123 ze zm.) w zakresie wydawania i wygaszania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz naliczania i pobierania opłaty za korzystanie z pozwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
 14. Podjęcie działań w celu uchwalenia przez Radę stawki opłaty adiacenckiej, o której mowa w art. 146 ust. 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz.U. z 2000 roku nr 46, poz.543 ze zm.).
 15. Bezwzględne przestrzeganie zasad wyrażonych w art. 26 ust. 1 pkt 2 oraz w art. 92 pkt 3 w zw. z art. 129 ust. 1 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych, według których dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowych, a ujęte w budżetach jednostek sektora finansów publicznych wydatki stanowią nieprzekraczalny limit.
 16. Przestrzeganie zasady wyrażonej w art. 4 pkt 1 ustawy z 22 marca 1990 roku o pracownikach samorządowych (tekst jednolity Dz.U. z 2001 roku, nr 142, poz. 1593 ze zm.), według której wyłączną kompetencję do ustalania wynagrodzenia Burmistrza posiada organ stanowiący.
 17. Zobowiązanie pracowników Urzędu odbywających zagraniczną podróż służbową do wpisywania na poleceniach wyjazdu służbowego czasu przekroczenia granicy polskiej w drodze za granicę i w drodze powrotnej do kraju, stosownie do przepisów § 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U. nr 236 poz. 1991).
 18. Prawidłowe ewidencjonowanie wydatków bieżących i majątkowych oraz ich klasyfikowanie zgodnie z klasyfikacją wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Finansów z 18 lipca 2000 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz. U. nr 59, poz. 688 ze zm.).
 19. Przestrzeganie przepisów ustawy z 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jednolity, Dz. U. z 2002 r. nr 72, poz. 664), w szczególności poprzez:
 - a) niedokonywanie podziału zamówienia na części oraz zaniżania wartości zamówienia w celu uniknięcia procedur udzielania zamówień publicznych, stosownie do art. 3 ust. 2 ustawy,
 - b) dokonywanie wyboru najkorzystniejszej oferty zgodnie z art. 28 ust. 1 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 8 ustawy,
 - c) równe traktowanie wszystkich podmiotów ubiegających się o zamówienie publiczne, stosownie do art. 16 ustawy.
 20. Przestrzeganie, w sytuacji, gdy wartość robót budowlanych lub usług będących przedmiotem zamówienia publicznego przekracza równowartość 30 000 EURO, obowiązku wynikającego z § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 16 lipca 2002 roku w sprawie zabezpieczenia należytego wykonania umowy o zamówienie publiczne (tekst jednolity

z 2002 roku, Dz. U. nr 115, poz. 1002) i występowanie do wykonawcy z żądaniem zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

21. Założenie dla gruntów komunalnych i dróg gminnych ksiąg pomocniczych w szczególności do działek geodezyjnych oraz obiektów inżynierii lądowej, zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości oraz § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości.
22. Przeprowadzanie inwentaryzacji gruntów, budynków i budowli w terminach określonych w art. 26 ust. 3 ustawy o rachunkowości.
23. Przekazywanie pobranych dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych na rachunek dochodów dysponenta części budżetowej w terminach odpowiednio do 15 i 25 dnia danego miesiąca.
24. Opracowywanie planów finansowych Urzędu oraz sporządzanie obowiązujących sprawozdań budżetowych zgodnie z art. 125 ust. 2 i art. 126 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych oraz z § 4 ust. 2 pkt b rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. nr 24, poz. 279).
25. Udzielanie dotacji przedmiotowych zakładom budżetowym na podstawie stawek kalkulacyjnych określonych przez Radę stosownie do art. 117 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Do wiadomości:

Pan

Andrzej Połozowski

Przewodniczący

Rady Miejskiej w Brzegu Dolnym